

Είναι δικαίωμά μας να θυμόμαστε την Άλωση και την Αγία Σοφία;

[Πολιτισμός](#) / [Ιστορία](#) / [Ρωμιοσύνη](#)

[Κωνσταντίνος Χολέβας, Πολιτικός Επιστήμων](#)

Μία ανάρτηση του Υπουργού Εξωτερικών Νίκου Δένδια για την επέτειο της Αλώσεως στις 29 Μαΐου και για τη μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί ενόχλησε τον Ερντογάν και τον τουρκικό τύπο. Ο Τούρκος Πρόεδρος ενοχλήθηκε, διότι θεωρεί ότι στη σύγχρονη διεθνή κοινωνία ισχύει το δίκαιο της κατάκτησης και μας θύμισε τις επεκτατικές μεθόδους των Οθωμανών. Μας κατηγορήσε ότι θέλουμε να αναστήσουμε τη Μεγάλη Ιδέα και τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.

Αλλά και εντός Ελλάδος είδα κάποιες αντιδράσεις. Η αντίστοιχη ανάρτηση του Υπουργού Εθνικής Αμύνης Νίκου Παναγιωτόπουλου αντιμετωπίστηκε από Έλληνα δημοσιογράφο με ειρωνεία. Τι σχέση έχει η σημερινή Ελλάδα με το Βυζάντιο, αναρωτήθηκε ο σχολιαστής; Είναι η Ελληνική Δημοκρατία ο νόμιμος διάδοχος του Βυζαντινού κράτους;

Κι όμως έχει κάθε δικαίωμα ένας Έλληνας πολιτικός, αλλά και ο οποιοσδήποτε Έλληνας πολίτης, να τιμά τη μνήμη των πεσόντων κατά την 29η Μαΐου 1453 στα τείχη της Βασιλεύουσας και να ενδιαφέρεται για την τύχη της Αγίας Σοφίας και άλλων Χριστιανικών ναών που μετετράπησαν σε ισλαμικά τεμνία.

Όπως εξηγεί η Ελένη Γλύκατζη Αρβελέρ το Βυζαντινό κράτος (η Ρωμανία όπως ήταν το πραγματικό όνομά του) είχε τρία συστατικά: Ελληνική γλώσσα και Ελληνικό Πολιτισμό. Ρωμαϊκό Δίκαιο και πολιτειακή συγκρότηση. Ορθόδοξη Χριστιανική Πίστη. Τα δύο από τα τρία αποτελούν και σήμερα θεμελιώδη στοιχεία της εθνικής μας ταυτότητας. Ως Ορθόδοξοι Χριστιανοί κατά συντριπτική πλειοψηφία και ως ενδιαφερόμενοι για τον διαχρονικό Ελληνικό Πολιτισμό είμαστε μέτοχοι της Βυζαντινής κληρονομιάς.

Η Αγία Σοφία του Ιουστινιανού σχεδιάστηκε από Έλληνες Μικρασιάτες αρχιτέκτονες, τον Ανθέμιο και τον Ισίδωρο. Λειτουργήσε επί αιώνες ως Ορθόδοξος ναός και η Θεία Λειτουργία ετελείτο στα ελληνικά. Οι εικόνες που διασώθηκαν είναι Ορθόδοξες και οι επιγραφές είναι ελληνικές. Βεβαίως αποτελεί μνημείο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς. Αλλά η οικουμενικότητα δεν αναιρεί την ελληνικότητα.

Η Μονή της Χώρας είναι ένα άλλο Ορθόδοξο μνημείο που μετατράπηκε προ τριών ετών σε τζαμί. Ο ανακαινιστής της τον 14ο αιώνα, ο Θεόδωρος Μετοχίτης, έγραψε ότι οι Βυζαντινοί της εποχής του ήσαν απόγονοι των αρχαίων Ελλήνων και

μετείχαν στο γένος και στη γλώσσα των Ελλήνων.

Η απάντηση του Κωνσταντίνου Παλαιολόγου στον Μωάμεθ τον Πορθητή κράτησε όρθιο τον Ελληνισμό επί Τουρκοκρατίας. Το ΟΧΙ του τελευταίου Αυτοκράτορα έδωσε ηθική δύναμη στην αντίσταση των κλεφτών και αρματολών. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης απήντησε στον Άγγλο Πλοίαρχο Χάμιλτον ότι δεν δέχεται να υπογράψει συνθήκη με τους Τούρκους, διότι ο τελευταίος βασιλέας των Ελλήνων δεν συνθηκολόγησε. Εννοούσε τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο. Μετά από 4 αιώνες η μνήμη των ηρωικώς πεσόντων το 1453 αναθέρμανε τη Μεγάλη Ιδέα και την επιθυμία για απελευθέρωση. Αν δεν υπήρχε η Μεγάλη Ιδέα, δεν θα είχε γίνει η Επανάσταση του 1821 ούτε θα είχαμε απελευθερώσει άλλα ελληνικά εδάφη μετά την Ελληνική Επανάσταση.

Η Δ΄ Σταυροφορία του 1204 κατέστρεψε την Κωνσταντινούπολη. Ο Πάπας Ιωάννης Πάυλος Β΄ από ποιους ζήτησε συγγνώμη; Από τους Έλληνες, όταν επισκέφθηκε το 2001 την Αθήνα και συναντήθηκε με τον μακαριστό Αρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο. Ο Ουμπέρτο Έκο στο βιβλίο του “Μπαουντολίνο” εκφράζει θαυμασμό για την ελληνική παιδεία των Βυζαντινών και για τον ελληνικό πολιτισμό της Κωνσταντινούπολης του 1204.

Η σύγχρονη Ελλάδα σεβεται τα σύνορα, αλλά σεβεται και την Ιστορία της.

Πηγή: έντυπη εφημερίδα Παραπολιτικά 4/6/22

<https://bit.ly/38WW2py>